

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 137. — ŠTEV. 137.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 12, 1929. — SREDA, 12. JU NIJA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Strahovlada v Gastonia, N. C.

PRIČE SO OPISALE NAPAD NA STAVKARSKO TABORIŠČE

Strajkarje zasledujejo kakor divjačino. — Prebivalstvo je vse prežeto s sovražno propagando. — Delavci, ki so se vrnili na delo, se že britko kesajo. — Policijski načelnik je hotel vdreti v stavkarsko taborišče brez sodnjskega povelja.

GASTONIA, N. C., 11. junija. — Ta okraj Severne Caroline je podoben blaznici. Podjetniki so znali tako naščuvati prebivalstvo in ga prežeti s sovražno propagando, da ni noben štrajkar več varen življena. Odkar so podjetniki ugotovili, da so štrajkarji zakrivil smrt policijskega načelnika Aderholta, preganjajo domačini štrajkarje kot divje zveri.

Dosedaj je veleporota oprostila še slehrnega, ki je zakrivil kako sovražno dejanje proti štrajkarjem.

O dogodkih, ki so se završili prejšnji petki, je povедal neki očividec:

Unija je bila najela zemljišče ter postavila nanje šotorov, katere so štrajkarji stražili podnevi in noči.

V petek popoldne se je vršilo zborovanje, nakar se je nekaj piketov odpravilo proti Loray tovarni, ki je oddaljena pet blokov od taborišča. Pomožni šerifi so demonstrante razgnali.

Par minut zatem se je pojavil pred vhodom v taborišče policijski šef Aderholt v spremstvu štirih policistov. Zahteval je, naj njega in njegove spremjevalce spuste notri.

Stražnik mu je reklo, naj mu pokaže sodnjsko povelje. Namesto tega je planil na stražnika in ga skušal razorožiti. Policisti so vdrli v taborišče ter začeli zasledovati štrajkarje. Medtem se je začelo streljanje, ki se je končalo s smrtno Aderholta.

Delavci, ki so se vrnili v Loray tovarno, se že britko kesajo. Pravijo, da so v tovarnah neznosne razmere ter simpatizirajo s štrajkarji.

Napad na taborišče se je najbrž završil po naročilu podjetnikov, ki so hoteli štrajkarje terorizirati.

POLOŽAJ SOVJETOV

Sovjeti imajo vnete pristaše v pokrajini Volge. Le pet odstotkov je odločnih nasprotinikov režima.

(Poroča Walter Duranty).

MOSKVA, Rusija, 10. junij. — Pet in sedemdeset odstotkov prebivalstva province ob Volgi obstaja iz odličnih pristašev sovjetskega režima, — je izjavil neki sovjetski uradnik v mestu Sararov. Dvajset odstotkov je mlačnih ali dvomljivih, ki bi pozdravili v vsejsem izprenembu, če bi se završila brez resnih nemirov. Pet odstotkov pa je definitivno sovražnih, a si ne upajo nastopiti, razven skrivoma.

Opozovanja katera mu je nudilo desetletne potovanje skozi okraj, so v veliki meri potrdila njegovo smelo trditve.

Osebno sem prepričan, da imajo sovjetti skoraj devetdeset odstotkov fejalnih pristašev, a dočasn uradnik je stal očvidno pod vplivom dejstva, da je živel v mestu, kjer so bili številni privatni trgovci ter podjetniki zelo težko

PAPEŠKI DELEGAT JE OBISKAL PREDSEĐNIKA PORTESA GILA

Prelata sta bila pri njem, da razpravlja o podrobnostih mirovnih pogajanj. — Predsednika ni bilo doma ob dotočnem času. — Father Walsh z Georgetown vsečilišča se mudi v Mehiki, vendar pa je zanikal, da nastopa v imenu katoliške cerkve.

MEXICO CITY, Mehika, 11. junija. — Protiv vsem pričakovanjem se niso pričela včeraj pogajanja med nadškofom Ruizem y Flores, papeškim delegatom, škofom Diazom iz Tabasca ter predsednikom Portesom Gilom.

Prelata sta obiskala Narodno palačo včeraj zjutraj in sprejel ju je Fernando Torreblanca, predsednik tajnik. Tajnik je molčal glede obiska, vendar pa se je sporočilo, da je bil njega namen določiti prvi oficijelni sestanek. Neki uradnik pa je reklo, da ni bil določen še noben datum. Po obisku sta se prelata odpeljala neznanokam.

Ob času, ko sta bila katoliška zgodobranica v Narodni palači, je bil predsednik baje s poslanškom Morrowom v svoji oficijelni rezidenci v Chapultepec palači. Morrow ni še niesel izjavil, odkar se je vrnil semkaj iz Združenih držav.

Nadškof Ruiz in škof Diaz sta preživel predvčerajšnjim dolgočasa v molitvah v svetih Guadalupe Device, mehiške patrone, v nekem predmestju Guadalupe. Poročila so poudarjala dejstvo, da je bilo to privikrat, da sta visoka cerkevna dostojanstvenika obiskala kako cerkev izza pričetka krize, leta 1926.

WASHINGTON, D. C., 10. junija. Poročila, da se mudi sedaj v Mehiki dr. Edmund Walsh, podpredsednik Georgetown vsečilišča, da se pogaja z vsečiliščnimi uradniki glede uravnave verskega spora, je odločno zanikal nadškof Ruiz, apostolski delegat v Mehiki, ki je ravnokar došpel semkaj, da se pogaja s predsednikom Portesom Gilom.

Nadškof Ruiz je zanikal to v nekem pogovoru, ter nato telefoniral svojim tukajšnjim zastopnikom za objavo v Združenih državah. Tukajšnji prijatelji dr. Walsha so izjavili, da se sicer resmudi v mehiškem glavnem mestu, toda po privatnih opravkih, ki nimajo nobenega stika z bližajočo se uravnavo med katoliško cerkvijo ter mehiško vlado.

TORNADO V ZAPADNEM WISCONSINU

V Minnesoti in v Wisconsinu je povzročil tornado veliko škodo. — Pet oseb j izgubilo življenje.

ST. PAUL, Minn., 11. junija. — Tornadi, ki so se pojavili včeraj zvečer po centralni Minnesoti in zapadnem Wisconsinu, so povzročili smrt petih oseb in jih dosti poškodovali.

Škoda, povzročena na lastnini je ogromna.

Pri Cocata, Minn. sta bili ubiti dve osebi, dve pa v Kingston, Minn.

Brzovjake ne omenjajo izgub na vlasti strani.

Mehiški federalci v tri ure trajajoči bitki.

MEXICO CITY Mehika, 11. junija. — Poročila iz Aguascalientes pravijo, da je bil vstavski glavar Antonio Ramirez ubit s štiridesetimi drugimi pristaši v tri ure trajajoči bitki pri Geronimo. Brzovjake ne omenjajo izgub na vlasti strani.

TIŠOČ HRVATOV ARETIRANIH

Po vsej Hrvatski je opaziti splošno razpoloženje proti Srbom. — Areacije v masah. — Porocila cenzurirana.

BEOGRAD, Jugoslavija, 11. junija. (Poročilo United Press). — Sovražno razpoloženje proti Srbovima narašča po vsej Hrvatski.

Vlada je sklenila vsak nemir in vsako demonstracijo s silo zatreti. Po Hrvatski so stacionirani samo srbski polki s srbskimi čerkvi in poveljniki.

Prejšnji teden je bilo aretiranih in vrženih v jebo nad tisoč odličnih Hrvatov.

Med njimi je dosti hrvatskih študentov, ki so največji nasprotniki sedanjega režima.

Vse brzovjake so podvržene nasprotni cenzuri.

POSVETOVANJE O NARODNOST. MANJŠINAH

Svet Lige narodov se je lotil v Madridu problema nemške manjšine na Poljskem. Odbor glede manjšin je imel dosti tajnih sej.

MADRJD, Španija, 11. junija. Preejšnjo važnost so pripisovali konferenci med dr. Gustavom Stresemannom in Aristidom Briandom, nemškim in francoskim zunanjim ministrom.

Oba sta člana sveta Lige narodov, ki zberajo tukaj. Splošno se je domnevalo, da bo nudila konferenco priliko, da se razpravlja o stvarnih vprašanjih nemško-francoskih problemov, naprimjer izpravljena Porenja in drugih vprašanj, katera skuša Nemčija takoj rešiti.

Sestanek je bil napovedan že za včerajšnji dan, a se bo vrnil še danes, ko bo dr. Stresemann obiskal Brianda v njegovem stanovanju.

Komitej glede manjšin se je peljal v tajnih sejih z resolucijami, ki bodo predložene, plenarni seji tekom jutrišnjega dne.

Pet oseb je izgubilo življenje.

RANDOLPH, Vermont, 11. junija. — Oče, mati in dve sestri so žrtvovale svoje življenje v poskušku, da rešijo 15-letnega Harryja Boardmana, katerega so prijeli krči, ko je plaval v stranskem dotočku White River.

Starši zapuščajo tri otroke, katerih najstarejši je star štiri leta.

Harry je plaval z nekim svojim prijateljem, ko ga je prikel krč.

Pričel je kričati, nakar je planil oči iz hiše ter mu odhitel na pomoci. Očetu je sledila mati in obe hčeri.

Vsi so utonili.

Mati Harry Thawa umrla.

MEXICO CITY, Mehika, 9. junija. — Danes so sporočili iz Aguascalientes, da je bila odrezena železniška zveza proti severu. Vstasi so razdrli železniški tir, sled česar je promet nemogoč.

Škodovanih dosti oseb.

Toča je spremila hude viharje. Nad Cocata se je pojavil vihar ob sedmih zvečer. Uničenih je bilo več farmarskih domov in drugih poslopij.

Poljska koncesija.

VARŠAVA, Poljska, 10. junija. Harrimanov sindikat iz New Yorka je naprosil poljsko vlado za koncesijo, da razvije električno službo na Poljskem.

MINISTRSKI PREDSEDNIK ANGLIJE BO ZAGOTOVO POSETIL AMERIKO

Angleški ministrski predsednik čaka oficijelnega vabila, nakar bo takoj odpotoval proti Združenim državam. — Tudi Baldwin je bil nekoč povabljen v Washington. — Novi ameriški poslanik Dawes bo z izrazitim govorom očistil ozračje.

LONDON, Anglija, 11. junija. — Diplomatski krogi so prepričani, da bo ministrski predsednik MacDonald obiskal Združene države, da osebno razpravlja s predsednikom Hooverjem o raznih vprašanjih, ki se tičajo obeh dežel. Ministrski predsednik čaka le oficijelnega povabila, nakar bo takoj odpotoval v Ameriko.

ŽENSKE IN BUTLEGARIJA

Suhški uradniki so dognali, da ženske v butlegariji moškim le pomagajo. — Nobena ženska ne vrši posla sama zase.

WASHINGTON, D. C., 11. junija. — Prohibicijski uradniki so mnenja, da ne igrajo ženske nikakve važnejše vloge v butlegariji. Le petintrideset žensk je bilo obsojenih in poslanih v zvezne zapore izza 1. januarja. Preiskava je doknala, da so ženske slabe butlegarice, vendar pa dobre ovaduhinje.

Neki uradnik je reklo: — Ženske so pomočnice butlegarjev. Opravljajo pa le manjša dela. Odgovarjajo na telefonske klice, se stavljam na račne in sprejemajo naročila. Nobena ženska pa še nima arretirana, ker je vodila skupine butlegarjev ali se pa pečala s tihotapstvom žganja na lastno roko.

Prohibicijski uradniki so mnenja, da je ta poseb preveden moderen in nov, da bi ga mogle ženske opravljati. Odkar je butlegarija biznes, so imeli dovolj dela moški, ki so lahko kljubovali vsem nevarnostim in naporom. Vsledtega tudi niso mogle priti ženske do takih služb.

Naš novi naslov je:
216 W. 18. St., NEW YORK

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledenem ceniku:

	v Jugoslavijo	v Italijo
Din. 800	\$ 8.30	Lir. 100 \$ 5.75
" 1,000	\$ 18.40	" 200 \$ 11.30
" 2,500	\$ 45.75	" 300 \$ 16.80
" 5,000	\$ 90.50	" 500 \$ 27.40
" 10,000	\$ 180.00	" 1000 \$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, oporavamo, da smo vsed sporazuma z našim svesom v starem kraju v stanu eničati pristojbino za takia izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znača sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poroči z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

GLAS NARODA

(BLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18. St. Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
For the whole year list for America | New York for the whole year \$7.00
in Canada \$6.00 | For the whole year \$3.50
For the whole year \$3.00 | For the whole year \$7.00
For the whole year \$1.50 | For the whole year \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" iskaže vseki dan izvenčni nedelj in praznik.
Dopisi brez podpisa in osebnosti ne so priobčujejo. Denar naj se blagovno pošiljati po Money Order. Pri spremembah kraja narodkov, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivališča naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18. St. New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

AMERIKA IN RUSIJA

Nekoč se bo ameriški državni departement prebudil in bo razkril novo deželo.

Ta prebuditev oziroma to razkritje se bo zgodilo v doglednem času.

Ta nova dežela je na naravnih virih tako ali pa še bolj bogata kakor Amerika.

Ima stopetdeset milijonov prebivalcev, ki bi z veseljem pokupili vse, kar Amerikanec preveč producira, in od česar tako zelo odvisi naša prosperiteta.

Dežela je skoraj trikrat tako velika kot so Združene države — z drugimi besedami rečeno — dovolj je velika, da bi jo lahko kak brihten diplomat že prej razkril.

Diplomatje so pa ljudje posebne sorte in imajo v sebi čudno magično moč. To je moč besed.

Z besedami razblinjajo obstoječa dejstva, in z besedami pričarajo stvari, ki v resnici sploh ne obstojte.

Kajti sicer bi ne bilo mogoče, da bi po dvanajstih letih govoril državni departement: — Kakšna nova Rusija? Mi ne vemo ničesar o kakšni novi Rusiji. Nove Rusije sploh ni. Obstoji pa še vedno čestitljiva stara Rusija, kakoršna je bila pod carjem.

Te bajke seveda ne more državni departement nikomur navesti. Sam pa trdno in sveto veruje vanjo.

Danes državni departement še vedno priznava agenta preprelega režima, ki je mrtev že več kot deset let.

Department ne more oziroma noče priznati obstoječe Rusije, ki ima dosti bolj trdno in stabilno vlado kot jo ima marsikatera evropska ali ameriška država.

To pa ni zato, ker državnemu departmantu nova Rusija ni povšeči. Če bi mu ne bila povšeči, bi bilo priznanje vseeno mogoče.

Ali se je državni department strinjal s caristično vladom? Menda se ni, pa jo je vseeno priznal.

Tudi z Mussolinijevim režimom v Italiji se najbrž ne strinja. Toda Mussolinijev režim je priznan.

Istotako so priznana protidemokratska diktatorstva na Turškem, Poljskem in Madžarskem, v Jugoslaviji, Egiptu, na Kubi, na Španskem in po drugih deželah.

Ne, to je zato, ker so gospodje v državnem departmantu tako dolgo ponavljali čarobne besede, da jim sami verjamemo.

Tako dolgo in vztrajno so tajili obstoj nove Rusije, da so še vedno prepričani, da nove Rusije ni.

Kar ve že vse svet, tega ne ve washingtonska gospoda.

Toda ta diplomatska zmota v Washingtonu je brez pomena.

Halucinacije ne morejo zaustaviti operacije resničnih sil ter ne morejo ovirati pohoda dejstev.

Dočim se igra državni departmet s samim seboj dejektiva, se je začela dežela brigati za trgovino ter se pre-sneto malo meni za ideje diplomatov.

Ameriškim trgovcem ni treba šele zdaj razkrivati Rusije.

Razkili so jo že pred osmimi ali devetimi leti. In to razkritje izrabljajo, ne meneče se za washingtonsko gospodo.

Zadnje leto je znašala trgovina med Združenimi državami in Rusijo \$115,000,000, dvakrat več kot kdaj prej, ko so Rusiji še carji gospodarili.

Ameriško-ruska trgovska zbornica v New Yorku je te dni objavila, da se bo kmalu podala v Rusijo na inspekcijsko potovanje skupina ameriških trgovcev.

Novice iz Slovenije.

Nevarna vložilka.

Pred kratkim smo poročali o vložilu pri posestniku Grabnarju v Kostrevnici, občini Kanderšč, 25. maja pa poročajo že o drugi žrtvi dveh nevarnih, najbrž istih vložilcev in roparjev.

24. maja ob 1. sta dva maskirana zločinci vdrla v hišo posestnika Ivana Vidergar v Vidergi. Skozi okno sta prišla v sobi, kjer je spala gospodinja in njena 18. letna hči Pavla. Eden je zaklical gospodinji: Denar sem! Drugi pa je naperil na njo samokres.

Denar imam v zgornji sobi, je dejala prestrašena posestnica. Po kratkem posvetu je eden od roparjev vodil gospodinju navzgor, drugi pa je čutil njeni hčer, da ne bi klicala na pomoč. Posestnica je roparju izročila ves denar — tisočak, nekaj stotakov in nekaj drožbi. Ropar je zahteval, da mu odpre še sosednjo sobo. Tu pa je prenočeval dělavec Martin Kraljčak, ki je zaklical: Kdo je takoj, ko je začul pred sobo korake. Neprizakanega moškega glas sta se vložilec in roparja tako prestrašila, da sta poskakala skozi okno in zbežala.

Po nevarnem obisku so ugotovili, da sta roparja, še preden sta zbulili posestnico, hiso temeljito preiskala ter odnesla iz neke skrinje uro, veržico, dve britvi, nekaj ključev in zavarovalno polje. Polico so pozneje našli na poti proti Kanderščem.

Orožništvo je uvedlo presikavo in upati je, da bosta nevarna zložina v kratkem pod ključem.

Starec požigalec.

V Dolenji vasi pri Ratežu je pretekli dne izbruhnil požar, ki pa k sreči ni napravil mnogo škode. Ogenj je prvi opazil Jakob Selak, ki je spal na skedenju svojega brata in je okoli 23. začul okoli skedenja sumljive korake. Hitro se je dvnil in opazil, da beži od skedenja proč 60-letni Miha Vene, star sovražnik njegovega brata, ki mu je skušal napraviti škodo, kjer je le mogel in znal. Tako se mu je hotel tudi v tej usodni noči maščevati. Prihujen je prišel pred skedenjem ter podtaknil ogenj, ki je bliskoma objel slammato streho.

Ko je Jakob Selak opazil, kaj se je zgodilo, je takoj zapustil skedenj in odhitel budit domačem in sosedem, ki so ogenj lokalizirali in pogasili, tako da tri posestnik Anton Selak le okoli 1000 dinarjev škode na upepeljeni streh.

Orožniki so še isto noč Veneta aretirali, ter priveli v zapore takojnjega okrožnega sodišča. Več je bil že opetovan kaznovan zaradi raznih deliktov, enkrat tudi že zavoljo požiga, zaradi katerega je odseljal tri leta težke ječe v Gradiški.

Lažni zdravnik.

Lahkovernost je tudi v okolici Hrastnika močno vkoreninjena. Čudno, da še vedno nasedajo ljudje toljikim, ně ravno prebrisanim sleparjem. Posebno so lahkovedeni v času bolezni in raznimi mazaci pridejo na svoj račun, dočim se zdravničke odklanjajo.

Tako je bajtarico Antonijo Dovč na Brnicici obiskal nedavno neznan moški, se predstavil za dr. Mladen ter zagotovil, da bo ozdravil mrvoudnega moža. Izdal je se tudi za specijalista za ženske bolezni ter tudi gospodinjo preiskal.

Računal je 200 Din ter napisal na lističi papirja neka zdravila. Ženi je naročil, naj gre z listkom po zdravila k nekemu sovačščemu, češ da je pri njem shranil vso svojo apoteke.

Šele ko je zastonj iskala zdravila, je žena uvidela, da je našel sleparjo. Sleparjo je znamnila orožništvo, ki sedaj sleduje sleparja in mu je baje že tudi na sledi.

Truplo utopljenke

so potegnili iz Mure pri Podturnu pri Čakovem. Gre za okrog 20 let staro dekle, očividno iz boljše rodbine. Dekle je imelo na sebi modro svileno blazo in zlato verižico z zlatim obeskom z glavuro M. Troš.

Ker je bilo truplo tudi oskrnjeno, ni izključeno, da gre za zlonč.

Seton Watson v Sloveniji.

Slovenski angleški publicist Seton Watson, ki si je že pred vojno postavil za svojo življensko nalogo, delati na izboljšanje usode očnih narodov v avstro-ogrski monarhiji, ki so jih zatirali Nemci in Madžari, je ostal tudi po vojni in iskren zagovornik in podpornik te narodov. S svojo vplivno besedo je vedno znova zastopal in zaščitil interes Jugoslavije, Romunije in Čehoslovake. Zlasti za Jugoslavane dela v angleški javnosti neuromno. Naše razmreje proučuje z iskreno ljubezni in s polnim umevanja, saj jih tudi izredno dobro pozna. Že pred vojno je prepočeval skoro vse jugoslovanske pokrajine, po vojni pa je bil tudi že ponovno v Jugoslaviji, zadnjih pred dvema letoma.

Denar imam v zgornji sobi, je dejala prestrašena posestnica. Po kratkem posvetu je eden od roparjev vodil gospodinju navzgor, drugi pa je čutil njeni hčer, da ne bi klicala na pomoč. Posestnica je roparju izročila ves denar — tisočak, nekaj stotakov in nekaj drožbi. Ropar je zahteval, da mu odpre še sosednjo sobo. Tu pa je prenočeval dělavec Martin Kraljčak, ki je zaklical: Kdo je takoj, ko je začul pred sobo korake. Neprizakanega moškega glas sta se vložilec in roparja tako prestrašila, da sta poskakala skozi okno in zbežala.

Po nevarnem obisku so ugotovili, da sta roparja, še preden sta zbulili posestnico, hiso temeljito preiskala ter odnesla iz neke skrinje uro, veržico, dve britvi, nekaj ključev in zavarovalno polje. Polico so pozneje našli na poti proti Kanderščem.

Orožništvo je uvedlo presikavo in upati je, da bosta nevarna zložina v kratkem pod ključem.

Starec požigalec.

Posestnica žena Marija Mrzole iz Tomažje vasi je te dni po podpolne izročila svoji hčerki Ježefi svoje tri otroke v starosti do 7 let v varstvo. Odpravila se je na polje, dočim je njen mož Janez še dopoldne odšel z doma v vinograd. Ko se je hčerka Ježefina igrala z otroci, je trenutno izgubila iz vidika svojega 5-letnega brata Alojza, ki je vzel v veži pri peči se nahajajoče vžigalice ter stekel z njimi na skedenju, kjer jih je pričel vžigati. Fantek je začudeno motril svetle prame, ko pa je začela goreti slama in seno, ki ga je bilo poln skezenj je prestreljen zbežal v hišo. Njegov beg s skedenju je slučajno opazila Franciška Melakova, ki je nemudoma alarmirala vaščane. Ko so prišli tem na pomoč gasilci iz Grmelja, je bil ogenj kmalu udušen. Skezenj je našel nekaj deloma pogorel, tako da ima lastnik Janez Mrzole le 5000 Din. škode.

Tomažja vas šteje 42 hiš, ki so večinoma vse krite s slamo. Če ne bi Melakova oguša še pravčasno opazila, bi ta najbrže vpepelil vse vas.

Zasledovanje roparja Šuštarja.

Orožništvo je dozgnalo, da je ropar, ki je pred kratkim napadel zakoneca Kočevarja na Krki in skočil v vlačigarstvo in jo po odgonu privedla v zapore novomeškega okrožnega sodišča.

Lajdičko bodo oddali najprej v bolničko, nakar pride pred skedenje.

Zasledovanje roparja Šuštarja.

Orožništvo je dozgnalo, da je ropar, ki je pred kratkim napadel zakoneca Kočevarja na Krki in skočil v vlačigarstvo in jo po odgonu privedla v zapore novomeškega okrožnega sodišča.

Tega nepridaniča zasledujejo vse orožniške postaje, a se je orožnikom določil še vedno spremeno izmužil.

Prejšnja leta je vseeno priznalo, da je roparja dovoljno ter jih je treba varovati pred zgobo in tatvino. Zato svetujemo potnikom za splošno ravnanje sledče postopanje:

Gotovine se naj ima seboj ne več kot \$100.

Pripravno je imeti seboj nekaj francoskega, jugoslovanskega, oziroma italijanskega denarja za slučajne izdatke na železnicih v Evropi.

Ostatki denar naj se ima v takih čekih, ki se vnožijo v domovini katerih se jih predloži. V to svrhu izdaja naša banka CASHIER'S CHECKS, ki so takoj plačljivi pri vsaki večji banki v Jugoslaviji. Našim potnikom izstavljamo take Cashier's Checks brez stroškov.

Priporočamo tudi Traveler's Checks, za katere se plača pristojbino od 7% za \$100.

Denar, katerega se ne vzame seboj, se naj naloži tako, da se z istim tudi iz starega kraja brez zamude in stroškov lahko razpolaga.

Potnikom, ki se pohištja v domovino bodisi le na kratki obisk ali pa za stalno, svetujemo da naložijo svoje prihranke pri nas po 4% obresti. Po naših navodilih je vlagateljem omogočeno, da s svojimi vlogami tudi iz starega kraja poljubno in brez stroškov razpolagajo.

Končno opozarjam potnike na to, da za svoje vloge pri lokalnih bankah zahtevajo NEW YORK DRAFT, ker se more draft vnovčiti pred vtekanjem na parnik.

Edsel Ford: Po stopinjah mojega očeta.

"Pomosen sem na svojega očeta s svojimi tristo milijoni dolarji," pripoveduje edini sin kralja avtomobilov Ford v nekem londonskem listu. "Želel bi si modrost mojega očeta, da bi imel le deseti del njegovega imena, pa bi bil srečen. Ne vem, ima li še kdo toliko organizatorje sile v sebi, kot jo ima moj očet."

Ako bi hotel uspehe Forda označiti bi moral reči, da je imel vedno pred očmi: zaupljivost, neodvisnost, poštovanje, skrb za uslužbenec ter neprestano nezadovoljstvo s svojim avtom in želje, ga vedno zboljšavati.

On dan je neki tuje ustavljal mojega očeta ko se je vrnil iz varne ter ga nagovoril: "Gospod Ford, jaz se upam v državi XX. prodati 20.000 vaših avtomobilov." Oče si je mož ogledal in ker v oni drotljte res ni bilo kaj prida kupčije z našim avtomobilom, je vzel iz zepa vizitko in bankovec za tisoč dolarjev, nakar mu je rekel: "Vzemite to in prodajte omenjeno številko avtomov, potem pa zoper pridev."

Henry Ford nikdar ne miruje s svojim avtom, vedno ga izboljšuje, dasiravno je zelo vesel v najnovišem tipom, za katerega izpolnjuje je žrtvoval sto milijonov dolarjev. Uverjen sem tudi, da bi še vedno skočil kaj boljšega napr

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NEZGODA KRMARJA MATIJE

Nad nemirnim valovjem Mehniškega zaliva visi liki galebovo daljeval glas. Hvala Bogu, pesem gnezdo mestec Santa Clara visoko v skalah. Hša za hišo je preplaskana živo rumeno, izza zamrežnih oken prezijo na mimogrededečega temne oči. Neopisoma je vročina, ki leži ob opoldanskih urah nad Santo Claro; takrat ima to mesto žveplene barve veliko sličnost s peklenškim vrti. Sele proti večeru se prebude ljude iz mrtvila, na žležnih balkonih se prikažejo senjore v mantiljah in ulice ožive v pestrem vrvenju. Dim cigar vstaja proti nebu, drzni in hrepenevi pogledi dežujejo na balkone....

Jadrnica, ki sem bil na njej za krmarja, je že dolgo tedne čakala tovora v Vera Cruzu, mene pa je bil sam vrag zanesel v par milj oddaljeno Santo Claro in dvoje vržnih oči me je tam pridržalo. Toda istega večera, ki je bil moj zadnji v rumenem mestu, nisem mislil na peklenške sile....

Njeni lice, svetlozlate barve, je bledo vstajalo iz črnih čipk. "Prelepi ste, Donna Concha!" Ves blažen sem se posluževal tistih par drobitin španščine, ki so se me bile prijele v družbi španskih mornarjev. Na njenih ustnicah se je prikazal izmnen in vendar sladek kmečljaj, ki me je vedno znova očaral.

"Od daleč si, praviš, Don Mateo? Dalmacija! To mora biti na kraju sveta..." Njen pogled je zasajal v daljavo. Sedel sem ji blizu in bila sva takoreč sama, kajti v kotu je dremala duenja deha donna Rosalina... Zastopal sem: "Tako silno vas ljubim!" — Concha se je zasmajala glasno, brezreo. In tisti hip je vstala na ulici pesem, kakor odvem mojega vzklikha. Mlad moški glas, je vel ob spremjanju mandoline: "Tako silno vas ljubim." Razdražen in z ljubosomnostjo v srcu sem pogledal skozi okno.

"Nuga-Tone je najboljše zdravilo za živce in kri."

Mr. Willis Rabb, Charlotte, N. C., je pisal izdelovalcu Nuga-Tone, katero do karjere velikost vrednosti bolesnemu ljubom. On pravi: "Predno sem vzel Nuga-Tone nisem imel enega dobrega dneva, ampak od časa kažam včasih to se potutim nov šlovec. Nuga-Tone je najboljše zdravilo za živce in kri, ki sem jo še kedaj uporabljal."

Nuga-Tone je delovalo tako čudežno, da je že zadnjih 40 let in je pomagalo na milijone ljudem moškim in ženskam do povrnitve zdravja in moči. Ni ga še boljšega zdravila za slab teko, slab prehava, plin in vzdiganje iz želodev, črev, jeternih obsežnih in mehurnih nerodnosti, slabih živilskih organov, glavobol, omotice, stalne zaprljnice, slabih živcev, zguba teče ali moči, bolečin revmatizma, slabega spanja in emakih nerodnosti. Vi lahko dobite Nuga-Tone, kjer kjer se prodajo zdravila. Ako vas trgovci z zdravili nima istega v zalogi recite načit za vas naravnost od začetnika na debeli." — Adv.

POLETNI IZLET v Jugoslavijo.

Kdor hoče res udobno potovati v domovino, naj se udeleži POLETNEGA IZLETA na parniku

FRANCOSKE ČRTE

"PARIS"

ki odpluje dne 25. JUNIJA.

Potnike bo spremljal Mr. LOUIS BENEDIK, upravitelj "Glaza Naroda".

Oglasite se čimprej, da vam zamoremo preskrbeti vse potrebne listine in vam dati vse natančne informacije.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

Največji osvajač ženskih src.

Casanova je vsaj po imenu znan visokomu, ki se zanima za galante, odnosajo med moškim in žensko v prošlih stoletjih. V zadnjem času je zanimanje za njegovo osobo silno oživel. O Casanovi se pišejo knjige in romani, ponatiskujejo se njegovih spominov, on sam pa postaja junak gledaliških iger in kabaretnih popevk.

Johan Strauss, kralj operete, je napisal celo opereto, za katero so mu dale pobudo Casanove dogodovščine.

Kljub vsemu temu so še ljude, ki dvomijo, če je Casanova sploh živel. Mnogi trde, da je Casanova zgolj junak legend, ki jo je stvorila ljudska domišljija. Pred nekaj desetletji je bil ta sum morila upravičen, danes ni več. Casanova je, kakor so dognali zgodovinarji res živel njegovo življenje pa je bilo burno in pestro. Vsebine njegovega življenja pa je bila ljubzen. Ljubil je vroče, a cilj njegove življenja je bila vedno kakšna nova ženska. Kakor ga je usoda nosila iz kraja v kraj, tako je prenašal svojo ljubzen in ena na drugo. Bilo je dovolj, da je srečal dekle ali ženo — in že jo je ljubil. Njegova hrva je bila laška, kakor se je zaljubil, tako je tudi pozabil na svojo ljubezen in poklonil svojo pozornost novi ženski. V ljubezni pa je pozabil na vse, ona mu je bila najvišja in edina svrha življenja. Užival 30 je iz polne kupe.

A Casanova ni bil samo ljubil in potrebe ali ženo, bil je tudi mož, ki je stopila tik pred mene, zapeljivo prošče so me gledale njene oči iz pod dolgih trepalnic. "Ubij ga!" je rekla. "O Mariquita!" je zadonel s ceste. Concha je potegnila iz nožnice oster mornarski nož, ki mi je tičal za pasom. "Ali slišiš? Ubij ga, takoj, medtem ko tuli od ljubezni pod njenim oknom!"

"Jezus, Marija!" je zavreščala donna Rosalina. "Zastopal sem: "Tako silno vas ljubim!" — Concha se je zasmajala glasno, brezreo. In tisti hip je vstala na ulici pesem, kakor odvem mojega vzklikha. Mlad moški glas, je vel ob spremjanju mandoline: "Tako silno vas ljubim." Razdražen in z ljubosomnostjo v srcu sem pogledal skozi okno.

"Brani se!" sem zarjavel. Mladični se je obrnil, nova besnost me je popadla ob pogledu na njegovo mirno lepo lice. Planil sem nadenj in mu zadoščenjem zasadil nož v roko. "Stori to in tvoja bom!" je zašepetal in že sem planil iz sobe, ker po stopnicah in bil na cesti za nesrečnim povecem. Spominjam se, da je sijal mesec in da je bila polkovnik čehoslovaške vojske Paclík. Njegova žena je bila daleč naokoli znana krasotica. Ker se je čutila mater jo je Paclík zadnje dni pustil doma, sam pa je odšel po službenih potih v Budjejovice.

Polkovnikovo odsootnost je počaril Paclíkova sluga Belava, ki je bil še dva dni v hiši, za napad na svojo gospodinjo. Hotel si jo je osvojiti, ona pa se je branila. Po strašni borbi je sluga poigrali za nož in z njim zadal Paclíkovi ženi 15 smrtnih ran. Končno je razparil trebul in zbežal. Na vojaški straži, ki ga je na begu ustavila je strejal. Paclíkova je bila omožena jedva leto dni.

Zločin je povzročil v čehoslovaških oficirskih krogih razumljivo razburjenje.

V vranovi na Slovaškem živi polkovnik čehoslovaške vojske Paclík. Njegova žena je bila daleč naokoli znana krasotica. Ker se je čutila mater jo je Paclík zadnje dni pustil doma, sam pa je odšel po službenih potih v Budjejovice. Polkovnikovo odsootnost je počaril Paclíkova sluga Belava, ki je bil še dva dni v hiši, za napad na svojo gospodinjo. Hotel si jo je osvojiti, ona pa se je branila. Po strašni borbi je sluga poigrali za nož in z njim zadal Paclíkovi ženi 15 smrtnih ran. Končno je razparil trebul in zbežal. Na vojaški straži, ki ga je na begu ustavila je strejal. Paclíkova je bila omožena jedva leto dni.

Med drugim so mu prišle v roke novele Edgarja Allana Poea. Vzdolj so mu misel, da bi dobro pisati napisi zgodbe s kriminalnim ozadjem. Tako sta se rodila v samotni ordinacijski sobi Conana Doyleja Sherlock Holmes in dr. Watson.

Leta 1893 se je pisatelju priprila čudna dogodivščina. V njegovo stanovanje so vlonili neznan storilec. Odnesli so mu zla to uro. Doyle, poln humorja, kar je bil, je pisal namišljenemu detektivu: "Ljubi Sherlocka Holmesa! Prosim vas, posredujte, da mi tato vrnjejo uro". V "Timesu" pa je bil naslednji dan tale oglas: "Tato moje zlate ure! Če mi plača toliko kolikor prejemim od mojega založnika za vsako detektivsko povešt, te najdem. Lahko še priponiš, kako je bila izvršena tatvina". Svede je ta oglaševal ugled pisatelja detektivskih romanov. Danes se Doyle ne zanima več za detektivske povesti. Razvoj mu je pospešil zanimanje okultne probleme in mesto z zločinom se pogovarja le še z duhovi in onstranstva.

Mark Twain je po pravici trdil, da bi bil zbornik tiskovnih napak njabolj vesela knjiga na svetu. Tiskarski škrat je nepremagljiv v svoji iznajdljivosti, ker oživlja celo včasih resne odredbe uradnih listov. Pariški nabiralci tega blaga posebno cenijo številko "Figaro", ki je popisoval tik pred vojno obisk romunskega kralja Ferdinandha. Pokojnik je bil takrat več dni gost nekega prijatelja v zgodovinskem gradu ob Loiri. Na prvi strani je poročal "Figaro" z debelimi črkami: "Njegovo Veličanstvo se je milostivo poslovilo od prijaznega gospodarja in njegove čarobne žene ter planil, kljub obupnemu prizadevanju konjarja, nazaj v konjušnico. Postal je žrtve plomienia skupno s tremi travami, katerih niso mogli pravocasno odvezati".

Na peti strani pa je bilo natisnjeno z drobnimi črkami v "Dnevnikih vesteh": "Včeraj po-

je odličen matematik, in fizik in celo verziran v teologiji. Kakor svojo ljubezen, tako je menjaval tudi poklic. Njegova nestalna hrva mu ni dala, da bi se ustalil v katerikoli panogi. Imponiralo mu je samo menjavanje vtipov, novi obraz burni doživljaji. Brez njih ni mogel izhajati.

Potoval je mnogo in z uspehom. V Parizu je otvoril manufakturno trgovino, iz Londona je predložil beneški republike nov način barvanja papirja. Na koncu svojega življenja je še pokazal voljo za sistematsko delo. Urejeval je knjižnico grofa Waldsteina v Duheovu. Tam je tudi napisal svoje nesmrtné spomine.

Grasčina v Duheovu, kjer je Casanova umrl in leži pokopan, je sedaj last čehoslovaške vlade. Tu je preživel Casanova poslednjih dvanajst let svojega življenja. Njegovi burni doživljaji so mu bili izpeljani življensko moč in silo. Starost mu je bila betežna. Da ni vžival ljubezni podporo grofa Waldsteina, bi bi moral umreti v revščini in pozabljaju-

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — YUGOSLAV BUREAU

V obrambo inozemcev v Združenih državah.

1. Inozemci, registrirani do 11. septembra 1918:

Registrirani inozemci (prijavljeni za nabor) 8703.000 Oproščeni od vojne službe kot "enem aliens" (pripadniki sovražnih držav) 324.949 Inozemci, ki so bili oproščeni radi drugih vzrokov: "ozirona" ki so dobili nižji "naborni razred" (deferred classification) 580.003 Odstotek oproščenih ali odloženih inozemcev, ne vstevki sovražnih inozemcev 33

2. Ameriški državljanji, reg stricenii do 11. septembra 1918:

Registrirani Amerikanec 8.976.808 Amerikanec, ki so bili oproščeni ali so dobili nižji "naborni razred" 5.684.533 Odstotek oproščenih ali odloženih Amerikanec 64

Iz zgornjih tabel je razvidno, da skoraj polovica oprostiti v inozemcih je v vojni služil. T. j. da se niso hoteli bojevati za Združene države. Senator Walsh je odgovoril z dejstvji, povzetimi iz statistike. Ker so tolkokrat slišijo in čitajo taki očitki proti inozemcem, je vredno, da tu pojavljamo nekaj dejstev, navedenih od govorcev.

Zgoraj navedeni skratka dokazujojo, da je lo za razne izgovore, da se oprostijo od vojne službe, sa Amerikanec razmerno dvakrat več uporabili to izgovore, nego inozemci. Razmeroma je bilo za polovico manj "slackerjev" med inozemci, kot med Amerikanec.

ČEŠKI PRALES

Skozi mestec Gmünd ob Škofjeloški meji gre za mednarodni čas vejljan srednjeevropski poludnevnik. A v 20 km od tega mesta in v 40 km od onega malega hriba, ki tvori zemljepisno srediste naše Evrope, leži zadnji ostanek prazgodovinskega Češkega statistika in južnih držav, kajti jaz vporabljam te statistike samo v svrhu, do pokažem, kako je površino nežupljivo in krivlje obtoževati kak državo ali skupino ljudi potom statistik, ki baje dokazujejo več zločinstva v eni pokrajini kot v drugi.

"Roger W. Babson, prvočesten statističar, podaja sledete podatke glede umorov v svojem poročilu za mesec avgusta: 500 funtov denarja in šest mesecov časa. Njune metode so bile prav svojevrsne in zanimive. Najprej sta bila objugledna podjetnika, višinska trgovca, ki sta imela svoje pisarne v Mark Lane, in zelo malo jih je sumilo to, kar je policija vedela, ni pa mogla dokazati. Svoje "agente" sta imela po vsej državi, in kadar je bilo treba izvršiti kak rok, sta jih poklicata ter organizirala. Najprej sta poslala agenta, da je izvršil potrebnia opozvanja. Ta so morala biti do pičenja natančna. Opazovali so moral služničev, posestnika ter njegovo rodbino, nadzorovali celo policijo, pa tudi ostale prebivalce v okraju. Zločine so si vzelju mujo, da so izvohali vse navade ljudi in niso niso prepustili slušaju. Potem so si izdelali risbe od hiše in njemu pripadajočega posestva. Eventualno so poslali celo "kavalirja", ki si je moral pridobiti simpatije ene izmed služkinj in na ta način so prišli do načrta hiše, in do podatkov o alarmnih zvonilih in ostalih varnostnih merah. Tudi so tako izvedeli, kdaj gredo po samezni članji rodbine spat. Tako sta pripravljala brata Graham nešteto večjih in manjših zločinov, dokler nista končno podlegla spremnosti policije.

Podoben metod se poslužujejo tudi tatovi draguljev. S tega vidika je zanimiv slučaj tatvine 135.000 funtov vredne biserne ogrinke, ki so jo poslali iz Pariza Maksu Meyerju v London. Ko so odprli zavoj, so našli v njem nekaj sladkorja v kosisih in nekaj koščkov premoga. Pečati so bili nepoškodovani in zavoj sam je prišel po redni poti prejemniku v roke.

Tatvino je že več mesecov vnaprej pripravljala Joe Grizard. Ogrinke so spremljali od Vzhoda, od koder je prišla v Pariz. Nato so doobili za sodelave poštnega uradnika. Pečati gospoda Salmersona, ki je bil odposlat zavoj, so posneli, in posledica tega skrbnega snovanja je bila, da ga je dobil Grizard, ki je dospel zavoj v London, takoj v roke, vzel ga s seboj ter ga čez uro vrnil prav tako zapečatenega, kakor je bil prej.

Tako se snujejo veliki roki in tatvine, ki so posledica temeljnega predhodnega študija ter skrbnih priprav od strani zločincev. Naokrog skrabojo krastače neverjetne velikosti in počasi vlečajo dolgi rep velikanski skrabojarji. Razen te golazni ni nikjer nobenega življenja. Jeleni, divje koze, medvedi, vesi se rajše držijo po sosednjih gozdovih, kjer so sicer izpostavljeni stalni lovski nevarnosti, a uživajo le solinčno luč in imajo več žive, oz. rastlinske hrane.

ROJAKI, NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

ZASTAVE

EVIDENČNE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE REGALIJE, PREKORANNICE, TRGOVNIKE, ZNAKE, UNIFORME ITD.

Signature 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINICK, 381 GREECE ST., CONNAUGH, PA.

NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA" I

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda pripredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Kako prideš do tega? — se je glasil odgovor, rezko ter rohato.

— Ah, oprost! Jaz mislim, da sem danes zelo bedastega razpoloženja. Meni je prišla ta misel naenkrat, — sama ne vem, kako. Rajner in ti, — vidiš se tako dobro razumeta, da se mi zdi pogosto, da sem takoj popolnoma odveč.

Obraz Gerlinde se je stresel. Vse to je prišlo tako nepričakovano, da ona ni bila pripravljena na to.

— Ali si celo ljubomorna? — se je skušala pošaliti.

Resno in zamisljeno je zrla Josta v nemirno plajpalajoče oči Gerlinde.

— Ljubomorna? Na tebe! O ne, nikakor ne, Gerlinda. Misle vse, da ljubi Rajner neko drugega. Jaz sem mislila le, zakaj ni mislil naprotno, ko se je poročil brez ljubomurni.

— Ah, ti mislili, ker bi po starosti boljše spadala skupaj, ker bi ne bil Rajner prestar zame? — je vprašala Gerlinda napeto, ker je postala dotedaj že mirna.

— Mogoče tudi to, Gerlinda. Ti si bolj zrela kot pa jaz ter si mu tudi lahko ved v duševnem oziru.

— Ali ceniš samo sebe tako nizko?

— Ne, niti malo. Zakaj bi se tudi? — je rekla Josta pripromo. — Jaz pa imam pogosto občutki, da stojiš ti njegovemu duševnemu svetu bliže kot pa jaz. Raditega mi je tudi prišla misel, zakaj ni preje mislil nate ko si je iskal ženo.

Grofica se je prisilita k miru. Mislila si je zmagovalno: — Tako je, kot sem upala. Josta ljubi Henninga ter hrepeni po prostosti. Raditega se igračka s to misijo. O, moja draga, — igra postava lahko resna, če le hočeš. Jaz ti bom pomagala z vsem veseljem.

Nato pa se je ozrla v Josto ter se je predvorno nasmechnila.

— Noriea, kakšne čudne misli imas! Kdo ve, kaj si je Rajner mislil, ko si je iskal ženo. Mogoče je videl v meni le vdovo svojega sorodnika ter domnevral, da ga bom jaz oddlonila. Korbice pa ne mara noben moški. Pa pustiva ta pogovor, ker ne vede nikam.

Predno je mogla Josta odgovoriti, je vstopil služabnik ter sporočil, da prosi grof svojo ženo, naj pride v njegovo delavno sobo, ker mora poslovno govoriti z njo.

Ko je zapustila sobo, je skočila grofica Gerlinda pokone ter si pritisnila roki na srečo. Da, — zakaj je šel mimo mene, zakaj? Če bi slutil, kako pogosto sem si stavila isto vprašanje v bolestni muki? Konečno je pričela korakati gorindol. Ali ni zvenelo kot hrepenjenje po oproščenju iz besed Joste? Če bi mogla le enkrat čitati v njeni duši, katero je zaprla pred meno! Če bi imela le gotovost, da ljubi Henninga! Jaz mislim sicer, pač pa moram imeti gotovost! En sam pogled v njen dnevnik, — in že bi mi bilo pomagano. Jaz bi lahko razbila pisalno mizo, ki skriva ta dnevnik pred meno!

In kot že tako pogosto, je gnalo Gerlindo tudi sedaj k pisalni mizi Joste.

Ker je bila Josta v delavni sobi Rajnerja, je lahko nemoteno pogledala v tajni predal. Že več tednov ni imela nobene prilike tam. Ko je stala pred pisalno mizo ter odpala predal, je videla tam ležati skupaj zganjeno pismo. Hitro je posegla po njem, ga razvila ter čitala:

— Ne hodil zopet semkaj, kajti drugače bova razkrita, kljub vsej previdnosti.

Videla je takoj, da je pisava Henninga. Niti v glavo pa ji ni padlo, da se obrača pismo na njo. Razlagala si je pismo ter njegovo vsebino tako, kot si je želela v svojem sreču. Zdelo se ji je kot dohaz, da obstaja tajen sporazum med Henningom ter Josto.

To je bila zanjo dragoceno razkritje. Mislila je, da je dosti bližje svojemu cilju. Mogoče bi bila padla odločitev že tekom zadnjega bivanja Henninga tukaj, če bi ne priesli vmes žalosten slučaj. Sedaj pa je bila vsaj gotova, da bo dosegla svoj cilj. Ko bo prišel zopet ob Božiču Henning, se bo vse uredilo po želji. — za to bo že ona skrbela.

Zelo norada se je ščutila od tega lista ter ga položila zopet na staro mesto. V svoji razburjenosti ni pazila na to, da bi pismo ležalo natančno tako, kot ga je mašla. Tako je izvedela Josta še istega večera, da se je neka tuja roka dotaknila lista. Niti malo ni dvolila o tem, da je bila roka Gerlinde.

Ta gotovost pa jo je sedaj manj razburila kot je preje domnevala, ker je sedaj mislila, da ve, zakaj se je Gerlinda tako ponizala do tako nizkega dejanja. Morala pa jo je še bolj pomilovati kot pa zaničevali.

*

Ko je stopila Josta v delavno sobo svojega moža, ji je stopil slednji nasproti z zelo resnim obrazom.

Vprašaje se je ozrla vanj ter zapazila, da je bled ter izmučen, kot da se ne počuti dobro. Vprašati pa si ni drznila glede njegovega zdravja, odkar ji je nervozno ter izbegljivo rekel, naj ne pazi na to, ker je preobložen s posli ter se bo odpočil zopet v zimi.

— Pustil sem te po klicati semkaj, moja draga Josta, ker nisva v tvojih sobah varna, da bi naju ne motila Gerlinda. Ker pa moram sedaj govoriti s teboj, ne trpi nikakve motnje, — je rekel resno.

Josta je sedla na stol.

— Prosim, Rajner, govor, kar misliš povedati.

Sedel je na stol, njej nasproti.

Gre namreč za pismo, katero ti je zapustil tvoj oče. Par-krat si me že vprašala ranj, a jaz sem hotel, da bi ti postala nekoliko mirnejša. Sedaj pa je čas, da izves za vsebino tega pisma. Tukaj je. Prosim te, prečitaj ga tako mirno kot moreš. Nato bova nadalje govorila o njem.

Josta je posegla po pismu z negotovo roko. Rajner pa je bil izvanredno slovesen.

— Jaz ne vem, Rajner, meni je tako tesno, — je rekla pritajeno.

Očetovski jo je pogladil po glavi.

— Jaz sem pri tebi, moja draga Josta.

Ustrelj Josta sta se tresti: Ah, da mi bila nič drugega ranj, kot "mala Josta"!

Povest o hudem graščaku.

Zivelia je nekoč ljubka deklica ki ni imela nikogar drugega na svetu razen očeta, ki je bil star in trdnen mož. Deklici je bilo ime Nada, tujnju don je bil široki gozd, višnjevo nebo jima je bilo streha nad glavo. Časi je bilo prav hudo. Prišla je zima in mraz, drevje se je vilo pod viharjem in listje je letelo na vse strani. In kadar je bilo tako, se se sklonile smreke k Nadi in zašepetal: "Pojdi od tod! Pošči si dom čez zimo, zakaj tu te bo uničil mraz in sneg."

Drugo jutro je Nada zgodaj vstala in zanetila ogenj v štednilniku. V shrambi je našla orehe, krompir in velika jabolka: takoj je začela pripravljati kosilo. Potem je pomela vse sobe in odprala vse okna, da je zasijalo solnce v vse prostore.

Ko je stopila v viteško dvorano, je začula kraj sebe tih, zalošten glas. "Nada, ne hodi od tod in ne boj se me. Beden sem, joči da bi vedela, kako sem beden!"

Nikogar nišem nikoli ljubil in zdaj moram trpeti. Bodи dobra in skrbni zame!" Nada se je ozrla na vse strani, a nikogar ni bilo videti.

Ves dan je mislila na te besede in ko se je zmrzla, je postavila na mizo krožnik jabolk in odrhov in čašo sveže vode. In glej: drugo jutro sta bila krožnik in kozolec prazna! "Zdaj", si je mislila Nada, "ne bom postavila zvezcer nicesar na mizo, ampak sama bom ostala v viteški dvorani in takoj bom videla ubogega moža, ki to bo vzlknil duh."

"O, hvala ti!" je vzlknil siromak, "nikoli ne bom pozabil nate in kjer koli ti bom mogel pomagati, ti bom pomagal. Bog s teboj!"

V dvorani je zašumelo, kakor da bi potegnil veter skozi vrata okna, nato pa je bilo vse tiko. Odslej ni nihče več slišal stokanjna okrutnega graščaka in Nada je s svojim očetom srečno živila v gradu do konca svojih dni.

"Nada, me čakaš?"

"Oh, pomagati ti hočem. Povej, kaj naj storim, da ne boš toliko trpel in da boš mirno spal v grobu?" je zajecila Nada, zakaj vkljub vsemu jo je bilo malec strah, ker ni nikogar videla kraj sebe in vendar je razločeno slišala vsako besedo.

"Povedati ti hočem svoje življenje. Bil sem graščak in vsi na okoli so se me bali. Krut gospodar sem bil. Nihče me ni maral in tudi jaz nisem nikogar ljubil. Umrl sem sam in zapuščen in zdaj smo obsođili, da bom trpel tako dolgo, dokler ne najdem bitja, ki me bo ljubilo in skrbelo zame ter živel v mojem gradu. Dokler ne vladala tu ljubezen, takoj dolgo bom moral trpeti. Joči, pomagaj mi, Nada, pomagaj mi!" je obupno vzlknil duh.

Tedaj se je Nada ljubeče namrhnila in dejala:

"Živila bom z očetom v tvojem gradu. On me ima rad in jaz ga imam rada in ljubezen bo vladala tu. In tudi tebe ljubim, čeprav si bil krut in neprisoten gospodar. Ljubim te, ker si zdaj tako beden."

"O, hvala ti!" je vzlknil siromak, "nikoli ne bom pozabil nate in kjer koli ti bom mogel pomagati, ti bom pomagal. Bog s teboj!"

V dvorani je zašumelo, kakor da bi bil potegnil veter skozi vrata okna, nato pa je bilo vse tiko. Odslej ni nihče več slišal stokanjna okrutnega graščaka in Nada je s svojim očetom srečno živila v gradu do konca svojih dni.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18. St., NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja: v platno vezano 80
v fino platno 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi: v platno vezano 1.
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za duše: v platno vezano 80
v fino platno vezano 1.20
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80

Sveti Ura (z debelimi črkami): v platno vezano 90
v fino platno vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.60

Nebesa Na Dom: v platno vezano 1.
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Kvišku sreca maha: v platno vezano 80
v celoid vezano 1.20
v fino usnje vez 1.50

Hrvatski molitveniki: (za mladino)

Utjeha starosti, fina vez. 1.—
najfinjeva vez 1.60

Slava Bogu s mir ljudem, fina vez. 1.50
najfinjeva vez 1.60

Zvonček nebeski, v platno. 80
fina vez 1.—

Vjene, najfinjeva vez. 1.60

Praktični računar. 1.—

Parni kotel, pouk za rabo pare. 1.—

Radio, osnovni pojmi iz Radio teh-nike, vezano. 2.—

Računal v kronski in dimarski ve-

Ijavi. 75

Sadjie v gospodinjstvu. 1.—

Solnčenje. 50

Spolna nevarnost. 25

Slike iz živalstva, trdo vezana. 90

Slovenska narodna mladina, obseg 452 strani 1.50

Slov. italijanski in italijanski slov. 90

Spretna kuharica, trdo vezana. 1.45

Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.—

Sadno vino. 40

Slovenska slovnica (Breznik), trdo vez. 1.20

Učna knjiga in berilo laškega Je-zika. 60

Veliki vsevedež. 80

Veliki slovenski spisovnik trgov-skih in drugih pisem. 2.25

Večinski knjižnici. 50

Zdravilna zelišča. 40

Zel in plevl, slovar naravnega zdravilstva. 1.50

Zbirka domačih zdravil. 60

Zgodovina Umetnosti pri Slo-venici, Hrvatih in Srbinih. 1.90

Zdravje mladine. 1.25

Zdravje in bolezni v domači hiši, 2. izv. 1.20

Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegova družina veselodromne črtice I. 72 str. 1.—

Št. 6. (L. Andrejev) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 1.—

Št. 7. (Andersonov) Pričevanje. Za slovensko mladino privedila Ulrica, 111 str., broš. 35

Št. 8. Akt štev. 113. 75

Št. 9. (Univ. prof. dr.